

[Starcke.]

et enkelt Led i en Kæde, der er i Stand til at faa hele Kæden til at bryde — vi arbejder jo i et Samfund alle sammen i Kæden —, er der noget vist ukammeratligt over for den øvrige Del af Befolkningen ved at kaste Landet ud i de store Konflikter. De Mennesker, der staar og arbejder oppe paa Stigen eller Stilladset, har Grund til at beklage sig, hvis de, der staar og skal holde Stigen, pludselig gaar deres Vej, men hvis de oppe paa Stigen eller Stilladset i Forvejen har irriteret og været uforskammede over for dem, der holder Stigen, kan de i og for sig ikke beklage sig. Og noget er der om dette, at det ikke er Arbejderne, som er de egentlig skyldige i disse Konflikter, men det er de Kræfter i Samfundet, som fremkalder de Tilstande, der giver Spænding mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Fra Naturens Haand har Arbejdere og Arbejdsgivere i Virkeligheden ikke modsatte Interesser. Begge Parter har Interesse i, at der produceres Realværdier, saaledes at begge Reallønninger og Levefod kan komme op, og med de vældige Produktionskræfter, som den menneskelige Dygtighed har skabt, skulde der være Mulighed for at skabe saa store Værdier, at alle Mennesker kunde faa en tilfredsstillende Levefod. Det, der skaber Ulykken, det, der hidser Arbejderne og Arbejdsgiverne op imod hinanden, er en tredje Part, det er de ubarmhertige Særrettigheder og Monopoler, som sidder og udsuger hele Erhvervslevet, og som i Virkeligheden har en vis Interesse i at hidse Arbejder og Arbejdsgiver op mod hinanden, at hidse Land op mod By, at hidse Kunde op mod Købmand. Disse store Konflikter gaar i Virkeligheden ud over Arbejderne selv, de gaar ud over Arbejdsgiverne selv, og — hvad der næsten er det værste — de gaar ud over alle de sagesløse i Samfundet.

Der har været overvejet forskellige Veje til Løsning af disse Konflikter. I 1940 kom Arbejdere og Arbejdsgivere selv til Regeringen med et Forslag om at skabe en Slags Overbygning, et Nævn til Voldgift mellem Parterne. Det var altsaa ikke Staten og Lovgivningsmagten, der skulde træde til, men Organisationerne skulde selv udnævne en Opmand. Jeg synes, der skulde kunne være noget frugtbart i denne Tanke.

Den Tale, som den højtærede Statsminister holdt ved dette Lovforslags Fremsettelse, er blevet stærkt kritiseret af det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen. Jeg kan for en meget stor Del ganske slutte mig til, hvad det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen sagde, idet jeg synes, at den højtærede

Statsministers Oplysninger var meget puritanske og fattige, men jeg kan ikke slutte mig til det ærede Medlems Udtalelser om Reallønnen. Det ærede Medlem siger, at Arbejderne ønsker Reallønnen genoprettet, men det er jo givet, at hvis en Part inden for Erhvervslevet i Dag faar Reallønnen fra før Krigen, saa er der andre, der maa gaa langt under Reallønnen, for de Realværdier i Samfundet, vi har at fordele, er forringet under Krigen. Jeg kan i og for sig heller ikke rigtig forstaa, at det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen er saa stærk Modstander af selve Princippet i denne Lovgivning, da den jo dog smager stærkt af den Planøkonomi, han selv er Tilhænger af, og særlig kan jeg ikke forstaa, at han er saa ophidset over Strejkeforbud og kalder det saa forfærdelig antidemokratisk. Hvis det ærede Medlem engang skulde komme udenlands, komme til andre Stater, hvor man f. Eks. har Kommunisme, vil jeg advare ham meget imod at angribe Forbud mod Strejke i de samme voldsomme Toner, for gør han det, tror jeg ikke, det vil gaa ham godt.

Dette høje Tings Opgave er at varetage hele Folkets Interesser, og der er en Funktion, som er ganske almenmenneskelig, nemlig Forbruget. Alle Mennesker er Forbrugere, og Forbruget er den oprindelige Funktion inden for det menneskelige Samfund. Menneskene har været Forbrugere i mange, mange Aartusinder, før de begyndte at producere, og baade Produktion og Omsætning, baade Arbejdere og Arbejdsgivere er til for Forbrugets og Forbrugernes Skyld og for at hjælpe med til at hæve Levefoden for det hele Samfund. Inden for Landbruget plejer man at beregne Afgrøderne i Foderenheder. Man kan opstille en lignende Beregning af Realværdierne inden for Samfundet som Helhed og f. Eks. sige, at vi nu efter Krigen staar med et Indekstal, som man vilkaarligt kan sætte til 50. Det er da efter vort Skøn givet, at hvis man lukker op for Arbejds mulighederne, hvis man giver Produktionen gode Vilkaar og sætter den i Gang, afstaar fra noget af Forbruget og omsætter det til nye Produktionsmidler, saa det derigennem bliver muligt at producere endnu flere Varer i Fremtiden, og lukker op for en billig Import, da vil man derigennem være i Stand til at sætte en stor Del af de arbejdsløse i Arbejde og til at producere saaledes, at dette Indeks af Forbrugenheder kan hæves fra 50 til skønsmæssigt op imod 100. I hvert Fald er der ingen Tvivl om, at hvor man gennem Strejke og Lockout lammer Produktions-